

2. Казицкая Н.С. Система антимонопольного регулювання в США.
URL: <http://www.xserver.ru>

3. Транснаціональні корпорації та Україна. URL:
<http://www.geograf.com.ua>

БОРОВИК Ю.Т., кандидат економічних наук, доцент

Український державний університет залізничного транспорту

м. Харків, Україна

СУТНІСТЬ І ПРИНЦИПИ «ЗЕЛЕНОЇ ЕКОНОМІКИ»

В сучасних умовах потреби людства значно перевищують можливості їх забезпечення природними ресурсами. Економічне зростання наприкінці ХХ століття досягалося, головним чином, внаслідок використання ресурсовитратних та енергоємних технологій виробництва, що спричинило погіршення стану навколишнього середовища. Подальший економічний розвиток потребує кардинальних змін чинної економічної системи, переходу до нової парадигми господарювання та реалізація базових принципів сталого розвитку. Одним із оптимальних варіантів забезпечення таких змін, на думку багатьох вчених світу, є концепція «зеленої економіки».

Необхідність впровадження концепції «зеленої економіки» в Україні пов'язана зі складною соціально-економічною ситуацією, низькою якістю навколишнього природного середовища в більшості регіонів, ресурсною та енергетичною залежністю від зовнішніх ринків, низькою енергоефективністю національних виробництв, погіршенням здоров'я нації та якості життя населення. Національна економіка потребує поступової заміни «коричневої» індустриальної економіки на нову «зелену», що дозволить забезпечити національну безпеку держави найближчим часом та врахувати сучасні екологічні вимоги світової спільноти.

Теорія «зеленої» економіки базується на трьох аксіомах:

- неможливість нескінченного розширення сфери впливу в обмеженому просторі;
- неможливість задоволення потреб, що нескінченно зростають, в умовах обмеженості ресурсів;
- на Землі все є взаємопов'язаним .

У «зеленій» економіці виділяють систему напрямків:

1. Впровадження відновлюваних джерел енергії. Відзначимо, що, за твердженням екологів, більше ніж половина всіх горючих корисних копалин

повинні залишатися нерозвіданими щоб уникнути значної зміни клімату на планеті.

2. Удосконалення системи управління відходами. В даний час в розвинених країнах світу на душу населення виробляється від 1 до 3 кг твердих побутових відходів в день, і тільки в США ця кількість збільшується на 10% кожні 10 років. В Україні сміттєзвалища в цілому займають понад 42 тис. км².

3. Удосконалення системи управління водними ресурсами. Зараз кожна шоста людина на планеті потерпає від браку прісної питної води.

4. Розвиток «чистого» (стійкого, «зеленого») транспорту. ЮНЕП працює над можливістю знизити попит на транспорт, особливо на приватні транспортні засоби, без шкоди для загальної мобільності.

5. Органічне землеробство в сільському господарстві. Передбачає відмову від застосування гербіцидів, пестицидів, отрутохімікатів, а також добрив штучного походження. Продукти органічного землеробства не містять генетично модифіковані організми, переробляються без використання Е-інгредієнтів і зберігаються поза контактом зі штучними речовинами.

6. Енергоефективність в житлово-комунальному господарстві. Наявність житлових комплексів, обладнаних неефективними теплоізоляційними конструкціями й системами теплопостачання, спричиняє значні теплові втрати.

7. Збереження та ефективне управління екосистемами. Все різноманіття видів діяльності людини в біосфері призводить до змін, спрямованість і ступінь яких заведено називати екологічною кризою.

Зазначені напрями «зеленої» економіки розвиваються відповідно до принципів:

- справедливості (рівність);
- поваги (процвітання і добробуту для всіх);
- обережності (облік граничних навантажень на планету);
- участі (при прийнятті рішень);
- управління (підзвітність);
- економічної, соціальної та екологічної стійкості;
- ефективності (стабільне виробництво і споживання);
- зв'язку між поколіннями (інвестиції в майбутнє).

В основі «зеленої» економіки лежать «зелені» технології, які працюють не з наслідками, а з причинами екологічних проблем, кардинально змінюючи підхід, продукти, і що не менш важливо, споживчу поведінку. До них відносять: енергоефективність та альтернативну енергетику, системи управління електроенергією, екологічний транспорт, управління відходами, повітряними і водними викидами.

Відповідно, важливими рисами «зеленої» економіки є:

- ефективне використання природних ресурсів; збереження і збільшення природного капіталу;
- зменшення забруднення;
- низькі вуглецеві викиди; запобігання втрати біорізноманіття;
- зростання доходів і зайнятості;
- в цілому – зниження антропогенного навантаження на навколишнє середовище.

Очевидно, ці характеристики діаметрально протилежні нинішньої моделі економічного розвитку. Нинішню модель економіки називають «коричневою».

Подальший розвиток «зеленої» економіки вимагає розв'язання суперечностей екологізації виробництва, посилення ролі держави в стимулюванні зелених інвестицій та інновацій, створення умов для підвищення конкурентоспроможності національних виробників зеленої продукції та формування нового ставлення населення до навколишнього середовища.

ВАНИШВИЛИ М.М., д.еко.н., професор
Грузинский Технический Университет

г.Тбилиси, Грузия

ИНФОРМАЦИОННАЯ ПРОЗРАЧНОСТЬ КОРПОРАТИВНОГО УПРАВЛЕНИЯ – ЗАЛОГ ИНВЕСТИЦИОННОЙ ПРИВЛЕКАТЕЛЬНОСТИ КОМПАНИИ

В современных условиях увеличились масштабы инвестируемых капиталов, расширилось их географическое пространство, появились новые формы и механизмы их использования, значительно возросла роль частного сектора в экономике страны. Совершенствование информационной прозрачности корпоративного управления для Грузии имеет важное значение для притока инвестиций во все отрасли экономики.

В Грузии возникла объективная необходимость для внедрения общих правил корпоративного управления, которые позволили бы инвесторам получить информацию об управленческих принципах той или иной компании, о ее владельце, о степени эффективности ее работы. Это необходимо для того, чтобы инвесторы приняли решение о целесообразности вкладывать капитал в определенную компанию. Во многих странах, в том числе и в Грузии, разработаны Кодексы корпоративного управления, в которых существенное внимание уделено правилам и процедурам, обеспечивающих акционерам компании доступ к информации о деятельности компании.